

GJELDSRÅDGIVNING TIL GAMBLERE

– en quick fix-løsning eller et ledd
i en langsiktig plan?

ARTIKKEL

Av: Torunn Dahlberg og Frances Reardon, NAV

Som gjeldsrådgivere med mange års erfaring har vi de senere år merket en økning i gruppen pengespillavhengige som tar kontakt. Denne økningen frykter vi bare blir større for hvert år, på grunn av økt markedsføring av pengespill, lett tilgjengelig kreditt samt at tilbudet til de ulike pengespillene har eksplodert.

DE GAMBLERNE VI MØTER har gjerne god inntekt, familie, bolig og fungerer tilsynelatende godt i samfunnet. Det å være pengespillavhengig er ikke noe som vises utad, og vi opplever at det er meget vanskelig og skambelagt å erkjenne problematikken til sine pårørende og andre. De negative konsekvensene dette medfører, vil ikke bare påvirke den spilleavhengige, men også nær familie.

Vi avdekker ofte gamblingen ved å stille spørsmål rundt de varselbjellene vi ser ved gjeldssammensetningen. Med det mener vi meget høy gjeld, gjerne stiftet i løpet av relativt kort tid, der hvor det er gjeldskrav til flere ulike kredittkortinstitusjoner og mye forbruksgjeld.

Nedlatende holdninger

En holdning gamblere ofte opplever, er at avhengigheten gjerne blir bagatellisert og skyldbelagt. De forteller at de ofte får høre at: «Det er jo bare å skjerpe seg! Hvordan kan du spille bort alt du eier og har? Tenker du ikke på familien din?».

Men er det så enkelt å «bare skjerpe seg» når en er avhengig av pengespill? Er det sånn at en velger å spille bort sine midler? At en blir møtt med slike holdninger av sine nærmeste, kan være forståelig, men vi har også fått tilbakemeldinger på at en også i hjelpeapparatet kan bli møtt med disse holdningene. Vi føler derfor at det er viktig å rette et større fokus på denne tabubelagte problematikken.

Motivasjon for å motta behandling og få kontroll over sin spilleavhengighet, er en avgjørende faktor for å kunne nyttiggjøre seg gjeldsrådgivning.

Ikke bare «quick fix»

En gjeldsrådgivers jobb er å bistå en person med å prøve å finne en løsning på sin gjeldsproblematikk, en løsning som ivaretar både personen med gjeldsproblemer og kreditorfellesskapet. Mange kan mene at det er støtende at en bistår med å finne en løsning på gjeldsproblematikken til en som «har valgt» å gamble med lånte penger. Vi kan si oss enige i dette dersom en quick fix-løsning kun innehar et ønske om ettergivelse av gjeld som er nylig stiftet.

Realiteten tilsier imidlertid at det ikke vil være mulig

å få aksept for en slik løsning hos kreditorfellesskapet. Dette på grunnlag av de vilkår som beskrives i Gjeldsordningsloven. Å komme i mål med en varig gjeldsløsning innebærer mange års forpliktelse overfor sine kreditorer. Vår erfaring er at gamblere gjerne vil ha behov for bistand til økonomistyring i en kortere eller lengre periode.

Samarbeid og langsiktighet

Vi har erfart at det å tilby gjeldsrådgivning tidligst mulig til pengespillavhengige, kan vise seg å være meget hensiktsmessig. Når en først har tatt steget og oppsøkt hjelp (om det er til en gjeldsrådgiver, fastlege, behandler eller andre i hjelpeapparatet forøvrig), kan fokus på integrerte løp være en motiverende faktor til å få kontroll over sin avhengighet.

Å spille bort lånte penger, er svært tabubelagt. Det kan få langvarige, økonomiske konsekvenser for både gambleren og familien. Heldigvis er det hjelp å få. (Foto: Colourbox)

FAKTA:

NAV tilbyr gjeldsrådgivning til alle som har økonomiske problemer. NAV kan blant annet hjelpe til med å få oversikt over den økonomiske situasjon, og svare på konkrete spørsmål om inkasso, tvangssalg av bolig, lønnstrekk, rettslig og utenrettslig gjeldsordning osv. Tjenesten er gratis, og man kan ringe anonymt eller chatte hvis man ønsker det.

Gå til www.nav.no og søk på «gjeldsrådgivning».

KoRus - Øst har en egen side om gjeldsproblematikk, med mange nyttige lenker: <https://www.rus-ost.no/pengespill/gjeldsproblematikk>

Via behandling kan en oppnå en bevisstgjøring og kontroll over triggere som bidrar til fortsatt pengespill, noe som kan forhindre mer gjeldsstiftelse. Ved at en jobber sammen mot et felles hovedmål (kontroll på avhengigheten og varig løsning på gjeld), kan en sammen sette delmål underveis som kan bidra til å konkretisere veien videre. Et viktig delmål er at en mestrer å ivareta alle sine økonomiske forpliktelser, både faste utgifter og betjening av gjeld etter evne. Dette resulterer i at en må forholde seg til et stramt budsjett i flere år. En gjeldsrådgiver kan gjerne være den som motiverer en gambler til å søke behandling for sin avhengighet. Et helhetlig tilbud til en gambler kan kanskje være en suksessfaktor til å både stå i behandling, få kontroll over økonomien samt at en på

sikt vil kunne få en løsning på sin gjeldsproblematikk.

Gjennom et samarbeid mellom gambler, behandler/hjelpeapparat og gjeldsrådgiver kan en oppnå en åpenhet rundt det som gjerne oppleves som tabubelagt og vanskelig for den spilleavhengige. Uavhengig av årsak til gjeldsstiftelse, er det viktig å ikke være dømmende, men jobbe ut fra at alle fortjener en ny sjanse. Gjeldsrådgivning kan derfor ende opp med å bli et viktig ledd i en langsiktig plan.

Saken ble skrevet i 2017, og ble først publisert på www.rus-ost.no